

17.11.2025

Neuvotteleva virkamies Johanna Kari

Sisäministeriön asetus poliisin suoritteiden ja virka-avun maksullisuudesta vuonna 2026

Tausta

Sisäministeriön asetus poliisin suoritteiden ja virka-avun maksullisuudesta annetaan yleensä kalenterivuosittain. Asetuksessa on säädetty Poliisihallituksen, keskusrikospoliisin, Poliisiammattikorkeakoulun ja paikallispoliisin suoritteiden maksullisuudesta. Voimassa oleva sisäministeriön asetus (349/2025) on tullut kuitenkin voimaan 1. heinäkuuta 2025 ja on voimassa 31. päivään joulukuuta 2025 saakka.

Nyt ehdotetaan säädettäväksi uusi 1.1.2026 voimaan tuleva sisäministeriön asetus poliisin suoritteiden ja virka-avun maksullisuudesta vuonna 2026. Asetus olisi voimassa 31.12.2026 saakka.

Valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §:n 1 momentin mukaan julkisoikeudellisesta suoritteesta perittävän maksun tulee vastata suoritteiden tuottamisesta aiheutuvien kokonaiskustannusten määrää (omakustannusarvo). Pykälän 2 momentin mukaan yhden tai useamman viranomaisen saman laatuista suoritteista voidaan määrätä samansuuruinen maksu silloinkin, kun suoritteiden tuottamisesta aiheutuvat kustannukset poikkeavat toisistaan. Tällaisen kiinteän maksun suuruutta määrättäessä on otettava huomioon suoritteiden keskimääräinen kokonaiskustannus.

Valtion maksuperustelain 6 §:n 3 momentin mukaan maksu voidaan määrätä perittäväksi yleisesti suoritteiden omakustannusarvoa alempana tai jättää kokonaan perimättä, jos siihen terveyden- ja sairaanhoitoon, muihin sosiaalisiin tarkoituksiin, oikeudenhoitoon, ympäristönsuojeluun, koulutustoimintaan tai yleiseen kulttuuritoimintaan liittyvistä tai näihin verrattavista syistä on perusteltua syytä. Erityisestä syystä maksu voidaan määrätä tietyltä ryhmältä perittäväksi suoritteiden omakustannusarvoa alempana tai jättää kokonaan perimättä. Erityisestä syystä maksu, joka muuten määrättäisiin suoritteiden omakustannusarvoa vastaavaksi, saadaan määrätä tätä korkeammaksi.

Valtion maksuperustelain 7 §:n 1 momentin nojalla muiden kuin 6 §:ssä tarkoitettujen suoritteiden hinnoista päätetään liiketaloudellisin perustein.

Keskeinen sisältö

Ehdotettu sisäministeriön asetus vastaa pääosin rakenteeltaan ja sisällöltään voimassa olevaa asetusta poliisin suoritteiden ja virka-avun maksullisuudesta.

Asetuksen säännöksiin ehdotetaan seuraavia muutoksia:

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sisäministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 26
00023 Valtioneuvosto

Kirkkokatu 12
Helsinki

295 480 171
358 295 480 171

916 044 635
+358 9 160 44635

kirjaamo@intermin.fi
www.intermin.fi

Asetuksen 3 §:n 3 momentti:

Asetuksen alennettua julkisoikeudellista suoritemaksua koskevaan 3 §:n ehdotetaan lisättäväksi 3 momentti, jossa säädettäisiin tietyistä poliisilaitoksen ampuma-aseisiin liittyvistä suoritteista perittäväksi alennettu julkisoikeudellinen maksu.

Alennettuja suoritemaksuja perittäisiin ampuma-aselakiin (1/1998) liittyvistä paikallispoliisin suoritteista, jotka koskevat:

- 1) aselupaa, rinnakkaislupaa ja ampumatarvikelupaa;
- 2) aseiden osasta tai tehokkaasta ilma-aseesta tehtävää ilmoitusta;
- 3) ampuma-asekouluttajaksi hyväksymistä, hyväksymisen muuttamista ja ampuma-asekouluttajakoulutusta; sekä
- 4) asevastaavan hyväksyntää.

Kyseiset poliisilaitoksen 3 §:n 3 momentin alennetun maksun ampuma-asesuoritteet olisivat asetuksen liitteen mukaisesti ampuma-aseiden ja aseiden osin luvat sekä ampumatarvikeluvat - otsikon alta:

- aselupa
- aseluvan samalla kertaa haettu lisälupa
- rinnakkaislupa tai ampumatarvikelupa
- rinnakkaisluvan ja ampumatarvikeluvan saman lupatyyppin samalla kertaa haettu lisälupa tai lisäkortti
- aseiden osasta tai tehokkaasta ilma-aseesta tehtävä ilmoitus
- ampuma-asekouluttajakoulutus,
- ampuma-asekouluttajaksi hyväksyminen ja hyväksymisen muuttaminen

Lisäksi asevastaava hyväksyntä -otsikon alta alennettu maksu olisi asevastaavan hyväksyntä.

Asetuksen 3 §:n 4 momentti:

Vastaavasti asetuksen alennettua maksua koskevaan 3 §:n ehdotetaan lisättäväksi 4 momentti, jossa säädettäisiin tietyistä Poliisihallituksen ampuma-aseisiin liittyvistä suoritteista perittäväksi alennettu julkisoikeudellinen suoritemaksu. Alennettuja suoritemaksuja perittäisiin kaikista Poliisihallituksen asekeräilijöihin, erityisen vaarallisiin ampuma-aseisiin ja ampumaratoihin liittyvistä suoritteista.

Alennettuja suoritemaksuja peritään ampuma-aselakiin (1/1998) ja ampumaratalakiin (763/2015) liittyvistä Poliisihallituksen suoritteista, jotka koskevat:

- 1) asekeräilijäksi hyväksymistä ja sitä koskevaa muutosta;
- 2) aselupaa ja rinnakkaislupaa erityisen vaaralliseen ampuma-aseeseen tai aseiden osaan;
- 3) ampumaratalupaa ja vähäistä ampumarataa koskevaa ilmoitusta sekä näiden muutosta;
- 4) ratavastaavan ja järjestyssäännön muutosta; sekä
- 5) ampumaurheilukeskuksen tarkastamista.

Kyseiset Poliisihallituksen 3 §:n 4 momentin alennetun maksun suoritteet olisivat asetuksen liitteen mukaisesti asekeräilijä -otsikon alla asekeräilijäksi hyväksyminen ja asekeräilijäksi hyväksymistä koskeva muutos, sekä erityisen vaarallinen ampuma-ase-otsikon alla aselupa erityisen vaaralliseen ampuma-aseeseen tai aseiden osaan, aseluvan samalla kertaa haettu lisälupa, rinnakkaislupa erityisen vaaralliseen ampuma-aseeseen tai aseiden osaan sekä rinnakkaisluvan samalla kertaa haettu lisälupa. Ampumarata -otsikon alla alennettuja maksuja olisivat ampumaratalupa, ilmoitus vähäisestä ampumaradasta, ratavastaavan muutos tai ilmoitus ratavastaavasta, järjestyssäännön muutos, ampumarataluvan muu muutos, vähäistä ampumarataa koskevan ilmoituksen muu muutos sekä ampumaurheilukeskuksen tarkastaminen.

Asetuksen 3 §:n 5 momentti:

Asetuksen 3 §:n 5 momentissa todettaisiin lisäksi, että edellä 3 ja 4 momentissa tarkoitettu alennettu maksu ei kuitenkaan koskisi lupakortin ja –todistuksen kaksoiskappaleita.

Kaksoiskappaleiden antamisessa ei ole katsottu olevan kyse lupaharkinnan hinnan alentamisesta, vaan henkilön oman toiminnan seurauksena syntyvästä tarpeesta saada uusi asiakirja.

Perustelut alennetulle julkisoikeudelliselle maksulle

Valtion maksuperustelain 6 §:n 3 momentin mukaan maksu voidaan määrätä perittäväksi yleisesti suoritteiden omakustannusarvoa alempana tai jättää kokonaan perimättä, jos siihen terveyden- ja sairaanhoitoon, muihin sosiaalisiin tarkoituksiin, oikeudenhoitoon, ympäristönsuojeluun, koulutustoimintaan tai yleiseen kulttuuritoimintaan liittyvistä tai näihin verrattavista syistä on perusteltua syytä. Erityisestä syystä maksu voidaan määrätä tietyltä ryhmältä perittäväksi suoritteiden omakustannusarvoa alempana tai jättää kokonaan perimättä. Erityisestä syystä maksu, joka muuten määrättäisiin suoritteiden omakustannusarvoa vastaavaksi, saadaan määrätä tätä korkeammaksi.

Valtion maksuperustelain 8 §:n 1 momentin mukaan asetuksella säädetään myös 6 §:n 2 momentissa tarkoitetuista kiinteistä maksuista sekä mistä päätöksestä, millä 6 §:n 3 tai 4 momentissa sanotulla perusteella ja miten maksun suuruus voidaan määrätä päätöksen omakustannusarvosta poiketen. Ministeriö päättää 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa myös 6 §:n 2 momentissa tarkoitetuista kiinteistä maksuista sekä mistä suoritteesta tai suoriteryhmästä, millä 6 §:n 3 tai 4 momentissa sanotulla perusteella ja miten maksun suuruus voidaan määrätä suoritteiden omakustannusarvosta poiketen.

Sisäministeriö esittää, että yllä mainittujen aselupien säätäminen omakustannusarvosta poiketen alennettuna julkisoikeudellisena suoritemaksuna olisi perusteltua jäljempänä mainituista syistä. Perusteet liittyvät maksuperustelain 6 §:n 3 momentin mukaiseen kulttuuritoimintaan, koulutustoimintaan sekä kyseisen momentin lopussa mainittuun yleiseen poikkeamaan ”tai näihin verrattavista syistä”.

Edellä asetuksen 3 §:n 3 ja 4 momentissa mainittujen alennetun julkisoikeudellisen maksun suoritteiden hinnat eivät siis nousisi nykyisestä.

Pääosin yritystoiminta sekä ulkomailla, ulkomaille ja ulkomailta suuntautuva tai tapahtuva toiminta olisi rajattu alennetun julkisoikeudellisen maksun ulkopuolelle.

Turvallisuuteen liittyvä toimintaympäristön muutos ja maanpuolustusta tukeva harrastus/kouluttautumis- ja koulutustoiminta

Venäjänsä hyökkäyksellä Ukrainaan on pitkäkestoisia vaikutuksia turvallisuusympäristöön Euroopassa ja Suomen lähialueilla. Hyvällä ampumataidolla voidaan katsoa olevan myös olennaista maanpuolustuksellista merkitystä, koska Suomen kansallisen maanpuolustuskyvyn perustan muodostavat yleisen asevelvollisuuden sekä korkean maanpuolustustahdon lisäksi laaja, toimintakykyinen ja osaava reservi. Harrastaminen, kouluttautuminen sekä kouluttaminen ovat osa kenttäkelpoisuuden ylläpitoa ja maanpuolustuskyvyn turvaamista.

Säädetty poikkeus koskisi pääsääntöisesti Suomessa asuvia yksityishenkilöitä ja Suomessa tapahtuvaa reservin toimintaa joko suoraan tai sitä välillisesti tukevaa harrastus- ja koulutustoimintaa: reserviläistoimintaa, metsästystä ja urheiluammuntaa. Reserviin kuuluvat harrastavat laajasti reserviläistoiminnan lisäksi ampumataidon ylläpitäjänä myös metsästystä sekä ampumaurheilua. Tämän lisäksi ampumataidoon liittyvä merkittävästi yhdistyksiin liittyvät toiminnot, kuten asevastaavat, ampuma-asekouluttajat sekä ampumaradat. Kokonaisuudessaan tämän ryhmän toiminta voitaisiin katsoa koulutustoiminnan piiriin kuuluvaksi ampumaharjoitteluksi- ja koulutukseksi.

Ampumaharrastus on usein järjestetty seuratoiminnan muotoon, jolloin yhdistys on perustettu pelkästään ampumaharrastuksen mahdollistamiseksi, tai ammunta on jokin yhdistyksen toimintamuodoista. Joidenkin ampuma-aseiden lupaehdot edellyttävät seuran nimeämisen ampuma-asekouluttajan todistusta aktiivisesta harrastamisesta. Yhdistyksellä voi olla hallussaan ampuma-aseita niitä seuran jäseniä varten, joilla ei ole vielä omia ampuma-aseita. Tätä varten seuran on nimettävä ja poliisin hyväksyttävä asevastaava, joka huolehtii yhdistyksen hallussa olevista aseista. Ampuma-asekouluttajat ja asevastaavat ovat olennainen osa järjestäytyneitä ampumaharrastusta. Sen vuoksi on perusteltua säätää ampuma-asekouluttajien ja asevastaavien hyväksynnöille alennetut lupamaksut.

Pääministeri Orpon hallituksen hallitusohjelmassa pyritään edistämään ampumaratojen lupaprosessien sujuvuutta ja ampumaratojen määrää. Ampumaradat ovat yleensä ampumayhdistysten, riistanhoitoyhdistysten, yritysten tai yksityishenkilöiden hallinnoimia. Ampumaradoilla on olennainen merkitys ampumataidon opettelulle, kehittämiselle ja ylläpidolle ja siksi myös ne on ehdotettu sisällytettäväksi alennetun maksun lupamaksuihin.

Yleisesti todetaan vielä, että Suomessa on väkilukuun nähden erittäin paljon metsästäjiä. Paitsi, että metsästys on tärkeä harrastus ja virkistytymismuoto, on sillä myös yhteiskunnallista ja sosiaalista merkitystä. Erityisesti hirvieläinten metsästyksellä tehtävällä kannan sääntelyllä voidaan katsoa olevan kansalaisten terveyden- ja sairaanhoitoon liittyviä myönteisiä vaikutuksia. Metsästyksellä voidaan vaikuttaa liikenneturvallisuuden lisäksi myös viljelys- ja metsävahinkoihin. Suomen vahvan ja omaleimaisen metsästyskulttuurin ylläpitäminen on tärkeää väestön ikääntymisestä johtuvassa muutosvaiheessa.

ICT- ja digitalisaatiohankkeen tuottavuushyödyn selvittäminen

Aseasioissa on pitkään ollut kehitteillä Askel-hanke, jossa kehitetään uusi asiankäsittely- ja valvontajärjestelmä Lipas. Askel-hankkeen viivästyminen on aiheuttanut aseasioihin tietojärjestelmä- ja prosessikehityksen väli-tilan, joka työmäärän kasvuna alentaa kustannusvastaavuutta, vaikka aselupien hintoja korotetaan. Sisäministeriö katsoo, ettei viivästymisen tulisi aiheuttaa lisäkustannuksia asiakashintoihin. Alennettuun maksuun siirtymistä on harkittu pitkään ja se on viimesijainen keino tässä haasteellisessa tilanteessa.

Poliisihallituksen toimeenpanema Askel -hanke ei ole edennyt aikataulussa ja on tällä hetkellä keskeytetty. Aselupien hintojen nostaminen on osoitus siitä, ettei lupaprosesseja ja niiden tuottavuutta ole kyetty parantamaan. Mikäli lupamaksuja korotettaisiin edelleen, olisi nähtävissä jonkinlainen riski siihen, ettei todellista painetta lupaprosessien sujuvoittamiseen ja tuottavuuden lisäämiseen synny, kun asiakasmaksut on turvattu joka tapauksessa. Talouden ja tuottavuuden näkökulmasta onkin tarve selvittää, ovatko maksujen määräytymisessä käytetyt tiedot kaikilta osin ajantasaisia ja missä määrin epäonnistuminen palvelujen digitalisoimisessa on johtanut manuaalisen työn lisääntymiseen ja siten tuottavuuden heikkenemiseen. Aselupamaksujen mahdollinen korottaminen olisi loogista tehdä vasta sen jälkeen, kun edellä mainitut tiedot ovat tarkentuneet ja mahdollisuudet tuottavuuden lisäämiseen on selvitetty.

Yleinen kulttuuritoiminta ja kulttuuriperinnön vaaliminen

Alennetun maksun piiriin olisi sisällytetty kulttuurihistoriallisin perustein myös asekeräilijät. Asekeräily liittyy keskeisesti Suomen ase- ja sotahistorian tallentamiseen ja säilyttämiseen. Asekeräily on kulttuuriperinnön säilyttämistä, elävöittämistä ja siirtämistä tuleville sukupolville. Asekeräilijä kerää ja taltioi aseita historiaan, tieteeseen, tekniikkaan, koulutukseen sekä kulttuuriperintöön liittyviä tarkoituksia varten. Tämä kaikki tapahtuu omakustanteisesti ja vapaaehtoistyönä. Asekeräily tukee myös osaltaan tutkimusta ja kulttuuritoimintaa. Lähes kaikki asemuseot ja museoiden asekoelmat ovat saaneet alkunsa yksityisistä kokoelmista. Asekeräilijät järjestävät näyttelyitä, näytöksiä ja koulutusta. Poliisihallituksen myöntämät erityisen vaarallisten ampuma-aseiden hankkimisluvat liittyvät kiinteästi asekeräilyyn, muilla laissa mainituilla perusteilla lupia kyseisiin aseisiin myönnetään vain vähän. Siksi myös tämän suoritteen maksua esitetään perittäväksi alennettuna.

Asetuksen 6 §:n 2 momentti:

Asetuksen 6 §:n 2 momentin osalta ehdotetaan maksun tarkistamista omakustannusarvon mukaiseen julkisoikeudellisen suoritteen tuottamiseen käytettävän työn sekä virka-avun omakustannushintaan. Omakustannushinta olisi jatkossa 86 euroa tunnilta (nykyinen maksu 82 euroa). Moottorikäyttöisen ajoneuvon ja vesikulkuneuvon käytön omakustannushinta olisi jatkossa 32 euroa tunnilta (nykyinen 30 euroa). Tarkistukset perustuvat kustannusten nousuun. Maksut on viimeksi tarkistettu vuodelle 2024.

Asetuksen 10 §:n 2 ja 4 momentti:

Asetuksen 10 §:ssä säädetään asiakirjajäljennöksistä perittävästä maksusta. Asetuksen 10 §:n 2 momenttiin esitetään tavanomaisen asiakirjapyyntö perusteella valmistettavasta A4-kokoa olevasta kopiosta perittävää maksua korotettavaksi 0,80 euroon sivulta (nykyinen maksu 0,70 euroa). A3-kokoisen kopion tai tulosteen sekä värikopion tai -tulosteen maksua korotettaisiin 1,60 euroon sivulta (nykyinen maksu 1,40 euroa). Asetuksen 10 §:n 4 momentissa tarkoitettua tallenteesta perittävää maksua esitetään korotettavaksi 25 euroon (nykyinen maksu 23 euroa). Tarkistukset perustuvat kustannusten nousuun. Maksuja on tarkistettu viimeksi vuodelle 2022.

Asetuksen 13 §:n 1 momentti:

Asetuksen 13 §:n 1 momentin voimaantuloa koskevaa pykälää ehdotetaan nykyisen asetuksen voimassaolon päättymisen 31. joulukuuta 2025 johdosta muutettavaksi siten, että tämä asetus tulee voimaan 1. päivänä tammikuuta 2026 ja on voimassa 31. päivään joulukuuta 2026 saakka.

Muutostarpeet asetuksen liitteeseen ja sen maksutarkistukset

Lisättävät suoritteet

Ehdotetun alennetun julkisoikeudellisen maksun takia ehdotetaan kielellisesti ja maksujen hahmottamista selventäviä teknislutoisia tekstimuutoksia sekä samoin perustein poistettavia ja lisättäviä suoritteita.

Asetuksen 3 §:n 3 momentin muutosehdotuksen takia esitetään tehtäväksi erillinen paikallispoliisin suorite kaasusumutinluvalle ja aseluvalla kaasuseelle. Aikaisemmin nämä suoritteet ovat olleet samassa suoriteryhmissä rinnakkaisluvan ja ampumatarvikeluvan kanssa. Suoritteen nimeksi ehdotetaan "Kaasusumutinlupa tai aselupa kaasuseelle". Suoritteen uusi hinta olisi 65 euroa.

Vastaavasti samoin perustein ehdotetaan lisättäväksi seuraavat suoritteet:

- Rinnakkaisluvan ja ampumatarvikeluvan saman lupatyypin samalla kertaa haettu lisälupa tai lisäkortti.
- Kaasusumuttimen ja kaasuseen aseluvan saman lupatyypin samalla kertaa haettu lisälupa
- Ulkomailla asuvan hankkimislupa ja aseenkäsittelylupa saman lupatyypin samalla kertaa haettu lisälupa
- Ampuma-asekouluttajaksi hyväksymisen muuttaminen

Kaikki yllä mainitut suoritteet ovat olleet aikaisemmin yhden suoritteen "Kaksoiskappale, muu saman lupatyypin samalla kertaa haettu lisälupa tai lisäkortti, taikka ampuma-asekouluttajaksi hyväksymisen muuttaminen" alla. Kaikki muut suoritteet kaksoiskappaletta lukuun ottamatta ehdotetaan selkeyden vuoksi siirrettäväksi omiksi suoritteikseen.

Rahapeliuudistukseen perustuvat uudet suoritteet Poliisihallitukselle

Maksuasetukseen esitetään lisättäväksi yhteensä viisi uutta suoritetta perustuen tulevaan rahapeliuudistukseen. Uudet suoritteet ovat rahapelien toimeenpanoon oikeuttavien toimilupien käsittelyä varten. Suoritteet ovat seuraavat: 1) yksinoikeustoimilupa 2) yksinoikeustoimiluvan muutos 3) rahapelitoimilupa 4) rahapelitoimiluvan muutos sekä 5) yksinoikeustoimiluvan tai rahapelitoimiluvan haltijan kansainvälinen yhteistyölupa.

Uuden rahapelilain säännösten on tarkoitus tulla pääosin voimaan vuonna 2027. Suomen rahapelimarkkinoille pyrkivät toimijat voisivat hakea toimilupaa jo vuonna 2026, vaikka varsinaisen rahapelien markkinoinnin ja toimeenpanon saisi aloittaa vasta myöhemmin vuonna 2027. Vuodesta 2027 alkaen uuden rahapelilain mukaisena toimilupa- ja valvontaviranomaisena toimisi Lupa- ja valvontavirasto. Vuoden 2026 siirtymävaiheajan yli toimilupa- ja valvontaviranomaisena toimii kuitenkin vielä Poliisihallitus. Ensimmäisen vuoden aikana uuden rahapelilain mukaisia toimilupia tullaan siten hakemaan Poliisihallitukselta.

Toimilupa- ja valvontatoiminnan aiheuttamat kustannukset katettaisiin toimiluvanhaltijoilta perittävillä toimilupa- ja valvontamaksuilla. Toimilupamaksu maksettaisiin kertaluonteisesti aina uuden lupahakemuksen käsittelyn yhteydessä ja valvontamaksu kerran vuodessa luvan ollessa voimassa. Hallituksen esityksen mukaan valvontamaksu olisi luonteeltaan veronluonteinen maksu ja siitä säädettäisiin lain tasolla. Toimilupahakemusten käsittelymaksujen suuruus olisi puolestaan tarkoitus määrittellä vuosittain valtion maksuperustelain nojalla asetustasoisesti kustannusvastaavuusperiaatteen mukaisesti. Siirtymävaiheessa vuonna 2026 toimilupamaksuista säädettäisiin poliisin suoritteiden maksullisuudesta annettavassa sisäministeriön asetuksessa ja viranomaistehtävien siirtyessä Lupa- ja valvontavirastolle uuden viraston suoritteiden maksullisuutta koskevassa valtioneuvoston asetuksessa.

Vuonna 2026 haettavissa olevia toimilupatyyppejä olisivat ehdotetun lain voimaantulo- ja siirtymäsäännösten mukaisesti yksinoikeustoimilupa ja rahapelitoimilupa. Poliisin tulevan vuoden maksuasetukseen tulisi siten lisätä suoritteet näiden lupatyypin mukaisten toimilupahakemusten sekä mahdollisten muutoshakemusten käsittelyä varten. Lisäksi maksuasetukseen tulisi lisätä suorite yksinoikeustoimiluvan tai rahapelitoimiluvan haltijan kansainväliselle yhteistyöluvalle, sillä ehdotetun lain mukaan toimiluvanhaltijat voisivat yksinoikeus- tai rahapelitoimiluvan saatuaan hakea lupaa kansainväliseen yhteistyöhön rahapelien toimeenpanossa jo vuoden 2026 aikana.

Yleisötilaisuuspäätöksiin uusi suorite paikallispoliisille

Vuonna 2023 otettiin käyttöön uusi maksumalli poliisilaitosten tekemiin yleisötilaisuuspäätöksiin. Yleisötilaisuuspäätöksiä on kahdenlaisia; tavanomaisia ja vaativia. Tavanomainen yleisötilaisuuspäätös on sellainen, joka sisältää korkeintaan keskusteluja yleisötilaisuuden järjestäjän kanssa ja täydennyspyynnön tekemisen yleisötilaisuuden järjestäjälle. Vaativa yleisötilaisuuspäätös sisältää tavanomaiseen päätökseen kuuluvien toimenpiteiden lisäksi esimerkiksi aluekatselmuksen tai useita etukäteisneuvotteluja järjestäjän kanssa tai turvallisuussuunnitteluun osallistumisen tai kaikkia näitä toimenpiteitä yhteensä.

Poliisilaitokset ovat toivoneet uuden maksumallin käyttöönotosta alkaen yhdeksi uudeksi maksuluokaksi erityisen vaativaa yleisötilaisuuspäätöstä. Poliisihallitus ei ole aikaisemmin esittänyt kolmatta maksuluokkaa yleisötilaisuuspäätöksille, koska uusista maksuluokista ei katsottu vielä olevan riittävän paljon kokemusta ja toisaalta selkeitä kriteereitä kolmannelle maksuluokalle on ollut haastavaa määrittellä. Yleisötilaisuusasiat ovat uuden maksumallin käyttöönotosta huolimatta kuitenkin edelleen vahvasti alijäämäisiä, sillä niihin kuluu työaikaa huomattavasti. Alijäämäisyyden korjaamiseksi on tunnistettu erilaisia toimenpiteitä; työaikakirjausten luotettavuus, maksukorotukset ja uusi maksuluokka. Poliisihallitus on esimerkiksi ohjeistanut poliisilaitoksia yleisötilaisuusasioiden työaikakirjauksista viimeisen vuoden aikana useamman kerran. Viimeksi ohjausta tapahtui kuluvan syyskuun aikana lupahallinnon ajankohtaisseminaarissa. Lisäksi poliisilaitoksille on asetettu vuodelle 2026 yhdeksi tulostavoitteeksi työaikakirjausten luotettavuus maksullisten lupapalvelujen kustannusvastaavuuden varmistamiseksi. Yhtenä toimenpiteenä alijäämäisyyden vähentämiseksi perinteisten maksukorotusten lisäksi nähdään myös uuden maksuluokan käyttöönotto.

Edellä mainittuun perustuen esitetäänkin vuoden 2026 maksuasetukseen yleisötilaisuuspäätöksiin kolmatta maksuluokkaa: yleisötilaisuuspäätös, erittäin vaativa. Erittäin vaativa päätös sisältäisi tavanomaiseen päätökseen kuuluvien toimenpiteiden lisäksi vähintään kaksi vaativaan päätökseen kuuluvista toimenpiteistä (esimerkiksi aluekatselmuksen ja useita etukäteisneuvotteluja tilaisuuden järjestäjän kanssa). Tämä tarkoittaisi sitä, että vaativan yleisötilaisuuspäätöksen kriteerit muuttuisivat samassa yhteydessä. Jatkossa vaativa yleisötilaisuuspäätös olisi kyseessä silloin, kun työ sisältää tavanomaiseen päätökseen kuuluvien toimenpiteiden lisäksi aluekatselmuksen tai useita etukäteisneuvotteluja järjestäjän kanssa tai turvallisuussuunnitteluun osallistumisen. Kyseessä olisi vaativa yleisötilaisuuspäätös, jos yksikin kolmesta toimenpidetyypistä toteutuu. Kolmannen maksuluokan avulla maksun määrä saataisiin vastaamaan nykyistä paremmin yleisötilaisuuspäätöksiin kuluva työaika. Uuden erittäin vaativan yleisötilaisuuspäätöksen maksuksi esitetään 900 euroa.

Poistettavat suoritteet

Ehdotetun alennetun maksun takia on ehdotettu kielellisesti ja maksujen hahmottamista selventäviä suoritepoistoja.

Ehdotetaan poistettavaksi paikallispoliisin ampuma-asesuoritteen ”Kaksoiskappale, muu saman lupatyypin samalla kertaa haettu lisälupa tai lisäkortti, taikka ampuma-asekouluttajaksi hyväksymisen muuttaminen” sisältämät kaikki muut suoritteet kaksoiskappaletta lukuun ottamatta. Poistettavat suoritteet sisältyvät edelleen maksuasetukseen joko omina erillisinä suoritteinaan tai osana muita suoritteita.

Tekstimuutokset

Ehdotetun alennetun maksun takia on ehdotettu kielellisesti ja maksujen hahmottamista selventäviä tekstimuutoksia.

Paikallispoliisin ampuma-asesuoritteen ”Saman lupatyypin samalla kertaa haettu lisälupa” ehdotetaan selkeyden takia muutettavaksi muotoon ”Aseluvan samalla kertaa haettu lisälupa”.

Asetuksen 3 §:n 3 momentin muutosehdotuksen takia ehdotetaan poistettavaksi poliisilaitoksen ampuma-asesuoritteesta ”Rinnakkaislupa, kaasusumutinlupa, ampumatarvikelupa, aselupa kaasuseelle” suoritteet kaasusumutinlupa ja aselupa kaasuseelle, jotka siirrettäisiin omaksi suoritteeksi. Suoritteen nimeksi jäisi jatkossa ”Rinnakkaislupa tai ampumatarvikelupa”. Tämä suoriteryhmä kuuluisi alennetun suoritemaksun ryhmään ja sen hinta pysyisi ennallaan xx eurossa.

Paikallispoliisin suorite ”Kaksoiskappale, muu saman lupatyypin samalla kertaa haettu lisälupa tai lisäkortti, taikka ampuma-asekouluttajaksi hyväksymisen muuttaminen” ehdotetaan muutettavaksi muotoon ”Luvan tai hyväksynnän kaksoiskappale”.

Poliisihallituksen suorite ”Saman lupatyypin samalla kertaa haettu lisälupa ehdotetaan kielellisen selkeyden takia muutettavaksi muotoon ”Ulkomailla asuvan hankkimisluvan saman lupatyypin samalla kertaa haettu lisälupa”.

Vastaavasti Poliisihallituksen erityisen vaarallinen ampuma-ase otsikon alla olevat kaksi samannimistä suoritetta ”Saman lupatyypin samalla kertaa haettu lisälupa” ehdotetaan kielellisen selkeyden takia muutettavaksi muotoon ”Aseluvan samalla kertaa haettu lisälupa” sekä ”Rinnakkaisluvan samalla kertaa haettu lisälupa”.

Maksujen tarkistukset liitteeseen

Muutoksia esitetään kaikkien muiden paikallispoliisin kiinteämaksuisten suoritteiden maksuihin paitsi turva-alan maksuihin. Muutoksia esitetään myös suurimpaan osaan Poliisihallituksen suoritteista ja maksutaulukon Muut suoritteet -ryhmän suoritteisiin. Poliisiammattikorkeakoulun maksuihin ei esitetä muutoksia.

Vaikutukset ja kustannusvastaavuudet

Lupatuotot ja volyymit

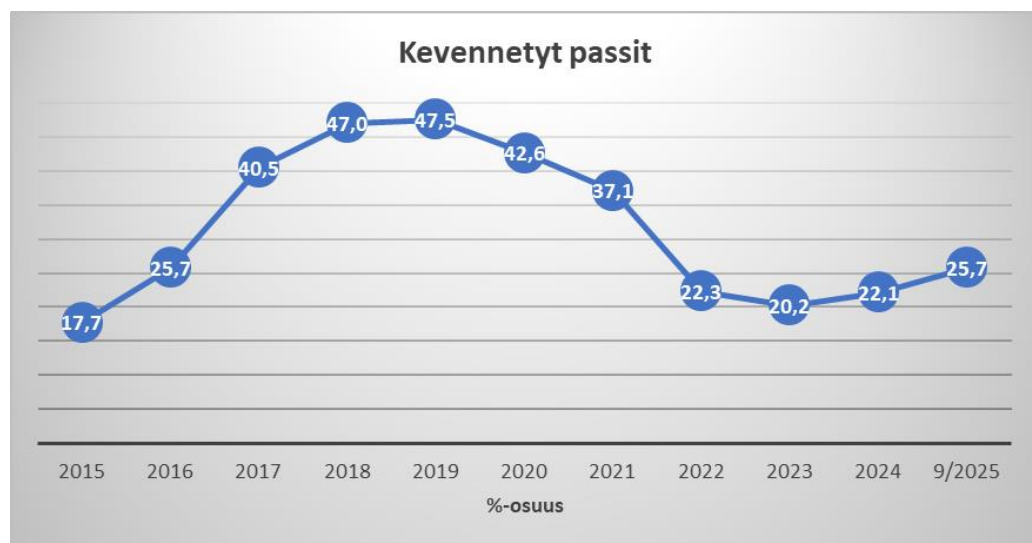
Kuluvan vuoden 2025 kokonaislupavolyymi tulee olemaan selvästi pienempi kuin kolmena edellisenä vuonna. Volyymien lasku selittyy vuonna 2020 alkaneella koronapandemiolla ja sen vaikutuksista erityisesti passi- ja henkilökorttien hakemusmääriin. Lupamäärien lasku on ollut tiedossa ja tähän varauduttiin vuoden 2025 maksuasetusvalmisteluissa. Lupavolyymi tulee olemaan kuitenkin suurempi kuin syksyllä 2024 ja keväällä 2025 arvioitiin ja tämä johtuu passihakemusten

alkuperäistä arviota suuremmasta määrästä. Passeja arvioidaan tulevan kuluvana vuonna 110 000 passia aiemmin arvioitua enemmän. Ampuma-aselupien hakemusmäärät ovat laskeneet kuluvana vuonna hiukan alkuperäistä arviota matalammaksi, mutta kokonaismäärän katsotaan olevan normaalin vaihteluvälin sisällä. Kaikkien muiden lupien volyymit sen sijaan ovat ennakoarvioiden suuruisia.

Taulukko 1. Suoritteet luparyhmittäin vuosina 2022–2026 (arvio)

Myyntiklm	2022	2023	2024	2025, arvio	2026, arvio
2110 Ampuma-aseet	60 503	60 891	62 287	59 000	60 500
2130A Henkilökortit	404 921	430 312	508 692	382 000	420 000
2130B Passit	1 009 355	814 928	831 051	560 000	660 000
2140 Turva-ala	19 038	19 965	20 218	19 500	19 500
2190Z Muut luvat	17 431	18 804	19 920	20 000	19 000
Yhteensä	1 511 248	1 344 900	1 442 168	1 040 500	1 179 000

Käyntiasiointimäärät erityisesti passi- ja henkilökorttiasioissa ovat pysyneet edelleen matalalla tasolla, vaikka kevennetyssä menettelyssä olevien hakijoiden osuus on lähtenyt pieneneseen nousuun. Tilanne on kehittynyt aiempien ennusteiden mukaisesti. Vuonna 2026 kevennetyssä menettelyssä olevien osuuden ennustetaan nousevan jopa lähes 40 prosenttiin. Kevennetyjen passien osuus on hieman suurempi kuin kevennetyjen henkilökorttien.

Kuvio 1. Kevennetyjen passien osuus (%)

Sähköisesti vireille laitettujen passihakemusten osuus on tällä hetkellä noin 86 prosenttia ja sähköisesti vireille laitettujen henkilökorttien osuus on noin 64 prosenttia. Luvut ovat vuoden 2024 tasolla. Poliisilaitosten myöntämistä turva-alan luvista sähköisesti vireille laitettujen hakemusasioiden osuus on noin 66 prosenttia. Näiden luparyhmien sähköisen asiointin osuudet ovat vakiintuneet eikä niissä odoteta tapahtuvan vuonna 2026 juurikaan muutoksia. Ampuma-aseiden sähköinen vireille laitto alkoi 1.3.2024 ja poliisilaitosten käsittelemistä asioista jo noin 64 prosenttia on laitettu kuluvaan vuoden tammi–syyskuun aikana vireille sähköisen asiointin kautta. Muissa luvissa sähköisesti vireille laitettujen osuus on noin 45 prosenttia.

Syyskuun lopun 2025 tilanteen perusteella lupatuottoja ennustetaan tulevan kuluvana vuonna yhteensä noin 55 milj. euroa, mikä on noin 5 milj. enemmän mitä aiemmin on arvioitu. Kasvu johtuu arvioitua suuremmasta passihakemusten määrästä.

Poliisihallituksen arvio vuoden 2026 kokonaislupavolyymista on 1 179 000 ja lupatuottoarvio on 55 milj. euro. Matkustusasiakirjojen hakemusmäärien arvioidaan lähtevän kasvuun siten, että niitä tulisi yhteensä 1 080 000. Passien lupavolyymiksi arvioidaan 660 000 ja henkilökorttien 420 000. Muiden luparyhmien volyymin arvioidaan pysyvän nykyisellä tasolla. Matkustusasiakirjojen osuus koko lupavolyymiarviosta olisi 92 prosenttia. Lupatuottoarviossa on huomioitu nyt esitettävät maksumuutokset nykyisiin suoritteisiin sekä vuonna 2026 tulevien uusien suoritteiden maksut. Lupapalvelujen kustannusvastaavuusennuste vuodelle 2026 on 96,9 prosenttia.

Luparyhmäkohtainen laskenta ja maksuesitykset

Poliisihallitus on laskenut entiseen tapaan luparyhmäkohtaiset kustannusvastaavuusennusteet hinnoittelun pohjaksi. Kunkin luparyhmän laskelmissa on mukana vuoden 2024 tilinpäätöstieto, vuoden 2025 kustannusvastaavuusennuste ja vuoden 2026 kustannusvastaavuusarvio. Luvat ja ilmoitukset on jaettu neljään eri ryhmään, jotka ovat matkustusasiakirjat, ampuma-aseluvat, turvalan luvat sekä muut luvat. Muut luvat -ryhmä sisältää arpajais- ja rahankeräysasiat, yleisötilaisuusasiat sekä muut yksittäiset luvat ja ilmoitukset. Muut luvat -ryhmän laskennassa on vuoden 2026 ennusteessa mukana myös uudet rahapeli-toiminnan suoritteet.

Laskennassa on kohdistettu kustannukset suoraan kullekin luparyhmälle, mikäli se on ollut mahdollista. Tällaisia kustannuksia ovat mm. henkilökustannukset, sekä palveluiden ostoihin sisältyvät lupien painatuskustannukset. Erilliskustannuksia on kohdistettu aiheuttamisperiaatteen mukaan perustuen joko työaikaan, volyymiin tai asiantuntija-arvioihin. Maksullisiin lupapalveluihin kohdistuvat yhteiskustannukset on pääosin jaettu luparyhmiin volyymin mukaan, mutta poistoissa ja tietojärjestelmäkustannuksissa on taustalla erilliset laskelmat.

Matkustusasiakirjat

Digi- ja väestötietovirastolta saadun lausunnon mukaan passi- ja henkilökorttiasioihin sisältyvien varmenteiden maksut eivät muutu vuodelle 2026, vaan ne pysyvät kuluvaan vuoden tasolla.

Muutoksia esitetään lähes kaikkiin passi- ja henkilökorttisuoritteisiin volyymin nousun ja ylijäämäisyyden vuoksi. Passien ja henkilökorttien henkilökohtaisesti vireille laitettujen ja sähköisten suoritteiden välinen maksuero palautettaisiin takaisin vuoden 2024 tasolle eli kuuteen euroon. Kuluvaan vuonna maksuero on ollut neljä euroa. Kevennetyssä menettelyssä olevien osuuden arvioidaan kasvavan ensi vuonna, jonka vuoksi tunnistautumiskäyntien odotetaan vähentyvän kuluvaan vuoteen verrattuna.

Henkilökohtaisesti vireille laitettujen passien maksuja laskettaisiin 7 euroa ja sähköisiä passihakemuksia 9 euroa. Muutosten jälkeen passi maksaisi henkilökohtaisesti vireille laitettuna 48 euroa (nykyinen maksu 55 euroa) ja sähköisen asioinnin kautta 42 euroa (nykyinen maksu 51 euroa).

Henkilökohtaisesti vireille laitettujen henkilökorttien maksuja laskettaisiin 6 euroa ja sähköisiä hakemuksia 8 euroa. Henkilökortin uusi maksu olisi henkilökohtaisesti vireille laitettuna 59 euroa ja (nykyinen maksu 65 euroa) ja sähköisen asioinnin kautta 53 euroa (nykyinen maksu 61 euroa). Yhteismyönnössä maksuero pysyy edelleen samana eli henkilökortti olisi kahdeksan euroa halvempi kuin yksittäin haettuna. Täten henkilökohtaisesti vireille laitettuna henkilökortti maksaisi yhteismyönnössä 51 euroa ja yksittäin haettuna 59 euroa.

Matkustusasiakirjojen kustannusvastaavuuden ennustetaan laskevan kuluvalle vuodelle verrattuna vuoteen 2024. Vuonna 2026 kustannusvastaavuuden arvioidaan laskevan edelleen esitettyjen maksumuutosten johdosta ja sen arvioidaan olevan 105 %. Passien ja henkilökorttien volyymin nousulla on merkitystä myös muiden luparyhmien kustannusvastaavuuteen, koska joidenkin kustannuserien jakoperusteena on volyymi. Vuonna 2027 passien ja henkilökorttien

kokonaisvolyymin ennustetaan nousevan edelleen, sillä tuolloin tulee kuluneeksi viisi vuotta vuodesta 2022, jolloin myönnettiin noin miljoona passia.

Taulukko 2. Matkustusasiakirjojen kustannusvastaavuuden kehitys

Matkustusasiakirjat	2024	2025 ennuste	2026 arvio
Tuotot	56 779 337	46 278 000	43 520 000
Erilliskustannukset	28 732 176	24 516 000	26 626 000
Yhteiskustannukset	13 570 654	13 730 000	14 970 000
Kustannukset yhteensä	42 302 830	38 246 000	41 596 000
Ylijäämä	14 476 507	8 032 000	1 924 000
Kustannusvastaavuus %	134 %	121 %	105 %

Ampuma-aseluvat

Osa ampuma-aseisiin liittyvistä suoritteista ehdotetaan säädettäväksi alennetulla julkisoikeudellisella suoritemaksulla asetuksen 3 §:n 3, 4 ja 5 momentin muutosesityksen ja perustelujen mukaisesti. Näin ollen esimerkiksi aseluvan ja rinnakkaisluvan hinta pysyisi ennallaan. Myös esimerkiksi keräilijöihin ja ampumaratoihin liittyvät suoritteiden hinnat pysyisivät ennallaan.

Budjettivaikutukset asesuoritteisiin liittyvien ehdotettujen alennetun julkisoikeudellisen suoritemaksun osalta olisivat vuoden 2026 osalta noin 1,7 miljoonaa euroa. Alijäämä alennettujen maksujen osalta katetaan poliisin toimintamenomäärärahoista.

Osaan paikallispoliisin ja Poliisihallituksen ampuma-asesuoritteiden maksuista esitetään korotuksia. Nämä ovat suoritteita, joita ei ole voitu sisällyttää alennetun maksun ryhmään. Pääsääntöisesti korotukset ovat 16–17 prosenttia. Esimerkiksi kaupallisen vientiluvan uusi maksu olisi 220 euroa (nykyinen maksu 188 euroa). Myös asealan elinkeinon liittyviä maksuja korotettaisiin, jolloin esimerkiksi asealan elinkeinolupa maksaisi jatkossa 520 euroa (nykyinen maksu 450 euroa). Nämä 16–17 prosentilla korotettavat suoritteet eivät kuulu alennetun maksun piiriin eivätkä näin ollen myöskään budjettirahoitukseen.

Sen sijaan ase-elinkeinon haltijalta vuosittain perittävä toimipaikkakohtainen valvontamaksu nousisi 22 prosenttia siten, että esimerkiksi kauppa, säilyttäminen ja välittäminen -kategoriassa maksu olisi jatkossa 220 euroa (nykyinen maksu 180 euroa) ja patruuna- tai kaasusumutinkauppa -kategoriassa 110 euroa (nykyinen maksu 90 euroa). Ase-elinkeinon haltijalta perittävää valvontamaksuun on tehty muutoksia viimeksi useita vuosia sitten. Valvontamaksu kuuluu muiden julkisoikeudellisten suoritteiden ryhmään.

Ampuma-asemaksujen kustannusvastaavuus on lähtenyt selvään nousuun viime vuosina tehtyjen maksumuutosten johdosta. Ampuma-aseasioissa suurimmat kustannukset muodostuvat henkilöstökustannuksista. Ampuma-asesuoritteet ovat pitkälti työaikaa ja tapauskohtaista harkintaa vaativia suoritteita. Vuonna 2026 kaikkien ampuma-aselupasuuritteiden kustannusvastaavuuden arvioidaan olevan yhteensä 79 prosenttia. Ampuma-aselupien osalta 100 % kustannusvastaavuuteen ei ole mahdollisuutta päästä alennetun maksun takia.

Ampuma-aselupien osalta Poliisihallituksella ei ole tällä hetkellä teknisesti mahdollista laskea kustannusvastaavuutta erikseen alennetun maksun aseluville ja normaalihintaisille aseluville.

Taulukko 3. Ampuma-aselupien kustannusvastaavuuden kehitys

Ampuma-aseluvat	2024	2025 ennuste	2026 arvio*
Tuotot	5 231 997	6 132 000	6 606 000
Erilliskustannukset	7 272 764	7 478 000	7 084 000
Yhteiskustannukset	1 076 681	1 232 000	1 292 000
Kustannukset yhteensä	8 349 445	8 710 000	8 376 000
Alijäämä	-3 117 448	-2 578 000	-1 770 000
Kustannusvastaavuus %	63 %	70 %	79 %

*Osaan vuoden 2026 aseluvista säädetty alennettu suoritemaksu.

Vuoden 2025 kustannusvastaavuuden ennustetta on laskettu, koska hakumäärät jäänevät ennakoitua pienemmiksi. Lisäksi henkilöstökustannusten arvioidaan olevan aiemmin ennakoitua suuremmat.

Turva-alan luvat

Poliisihallitus ei esitä muutoksia paikallispoliisin turva-alan lupamaksuihin. Sen sijaan osaan Poliisihallituksen turva-alan lupamaksuista esitetään 16–17 prosentin korotuksia. Esimerkiksi turvallisuusalan elinkeinolupa maksaisi jatkossa 520 euroa (nykyinen maksu 450 euroa). Maksu olisi vastaavan suuruinen kuin asealan elinkeinolupa. Kustannusvastaavuuden arvioidaan olevan turva-alan luparyhmässä 100 prosenttia vuonna 2026.

Turvallisuusalan elinkeinolupien haltijoilta perittävään valvontamaksuun (muu julkisoikeudellinen suorite) esitetään myös korotusta siten, että uusi maksu olisi 185 euroa (nykyinen 170 euroa). Korotuksen taustalla on prosessitarkistus, jonka johdosta valvontaan kuluu aiempaa enemmän työaikaa.

Taulukko 4. Turva-alan lupien kustannusvastaavuuden kehitys

Turva-alan luvat	2024	2025 ennuste	2026 arvio
Tuotot	1 231 692	1 460 000	1 565 000
Erilliskustannukset	990 195	1 055 000	1 073 000
Yhteiskustannukset	489 539	507 000	492 000
Kustannukset yhteensä	1 479 734	1 562 000	1 565 000
Alijäämä/Ylijäämä	-248 042	-102 000	0
Kustannusvastaavuus %	83 %	93 %	100 %

Muut luvat

Paikallispoliisin muut luvat -ryhmän lupiin ja ilmoituksiin esitetään 33–36 prosentin korotuksia kustannusvastaavuuden alijäämäisyyden vuoksi. Esimerkiksi pienkeräysilmoituksen uusi maksu olisi 120 euroa (nykyinen maksu 90 euroa) ja tavara-arpajaisluvan uusi maksu olisi 150 euroa (nykyinen maksu 112 euroa).

Poliisihallitus on aiemmin syyskuussa esittänyt yleisötilaisuuspäätöksien luokkiin muutoksia siten, että käyttöön otettaisiin uusi erityisen vaativa yleisötilaisuuspäätös ja samalla päivitetäisiin vaativan

päätöksen kriteereitä. Tavallinen yleisötilaisuuspäätös maksaisi jatkossa 150 euroa (nykyinen maksu 110 euroa), vaativa yleisötilaisuuspäätös 450 euroa (nykyinen maksu 330 euroa) ja uusi erittäin vaativa yleisötilaisuuspäätös maksaisi 900 euroa.

Poliisihallituksen arpajais- ja rahankeräyssuoritteiden maksuja korotettaisiin 32–35 prosenttia kustannusvastaavuuden alijäämäisyyden vuoksi. Esimerkiksi rahankeräyksen uusi maksu olisi 530 euroa (nykyinen maksu 400 euroa) ja rahankeräyksen vuosi-ilmoituksen uusi maksu olisi 205 euroa (nykyinen maksu 155 euroa).

Rahapeliuudistuksen myötä Poliisihallitukselle tulisi uusia suoritteita vuonna 2026.

Yksinoikeustoimiluvan ja rahapelitoimiluvan maksut olisivat molemmat 29 000 euroa. Toimilupien muutosluvut ja yksinoikeus- tai rahapelitoimiluvan haltijan kansainvälinen yhteistyölupa maksaisivat 1 120 euroa. Odotettavissa olevan hakijajoukon suuruutta arvioitaessa on hyödynnetty muista Pohjoismaista saatuja kokemuksia toimilupajärjestelmään siirtymisen yhteydessä. Suomen rahapelimarkkinoille voidaan odottaa pyrkivän noin 40–50 toimijan hakijajoukkoa. Yksinoikeustoimilupia voidaan myöntää ainoastaan Suomen valtion määräysvallassa olevalle osakeyhtiölle. Yksinoikeustoimilupia tulisi ehdotetun rahapelilain perusteella olemaan kaksi.

Poliisihallituksen asiantuntijoiden arvion mukaan yksinoikeustoimilupahakemusten ja rahapelitoimilupahakemusten käsittelyyn kuluvan keskimääräisen työajan ei pitäisi merkittävästi erota toisistaan ja kokonaisuutena arvioiden samansuuruiset hakemusmaksut molemmille lupatyypeille ovat perusteltuja. Toimilupahakemusten käsittelyyn arvioidaan menevän merkittävästi työaikaa ja samaan aikaan käsittelykustannukset jakautuvat suhteellisen pienen hakijajoukon kesken. Vertailun vuoksi voidaan todeta, että muun muassa Ruotsissa lähinnä rahapelitoimilupaa olevat lupatyypit maksavat 230 000 Ruotsin kruunua (lähes 21 000 euroa) yhtä hakemusta kohden.

Muutoshakemusten käsittelyyn ei odoteta vievän merkittävästi työaikaa. Muutoshakemusten käsittelyn aikana valvontaviranomaisen tehtävänä on arvioida toimiluvan myöntämisedellytysten täyttymistä muutoksen kohteena olevan toiminnan osalta. Käytännössä muutoshakemuksiin liittyvän lupaharkinnan voidaan arvioida olevan ainakin pääsääntöisesti varsin suppeaa, sillä sekä hakijan että hakijan vastuuhenkilöiden luotettavuutta ja sopivuutta olisi tosiasiaassa arvioitu jo varsinaisen lupakäsittelyn yhteydessä perusteellisesti.

Yksinoikeustoimiluvan tai rahapelitoimiluvan haltijan kansainvälisen yhteistyölupien olisi tarkoitus mahdollistaa rahapelien tarjoaminen yhdessä valtakunnan ulkopuolisen rahapelejä toimeenpanevan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön kanssa. Käytännössä kansainvälisten yhteistyölupien hakemus- ja päätöksentekoprosessit etenisivät normaalin hallintomenettelyn mukaisesti ja hakemuksen käsittelyyn yhteydessä arvioidavat lupien myöntämisedellytykset keskittyisivät lähinnä siihen, onko kaikilla toimiluvan haltijan yhteistyökumppaneilla tarvittavat toimiluvat ja oikeudet rahapelien toimeenpanoon niiden valtioiden alueella, joilla ne toimintaa harjoittaisivat. Näin ollen myös kansainvälisen yhteistyölupien käsittelyyn vaadittavan työajan arvioidaan olevan huomattavasti vähäisempi verrattuna varsinaisten toimilupien käsittelyyn vaadittavaan työaikaan.

Vuodelle 2026 muiden lupien kustannusvastaavuuden arvioidaan nousevan 66 prosenttiin. Nousun taustalla ovat maksukorotukset sekä uusien lupien huomioonottaminen laskelmissa. Poliisihallitus on pyrkinyt lisäksi vaikuttamaan muiden lupien kustannusvastaavuuden nousuun kiinnittämällä huomiota työaikakirjausten oikeellisuuteen erityyppisten ohjeistuksien kautta. Lisäksi poliisilaitoksille on asetettu vuoden 2026 lupahallinnon yhdeksi tulostavoitteeksi työaikakirjausten luotettavuudesta huolehtiminen käytännön tasolla.

Myös maksuasetuksen liitteenä olevan maksutaulukon muut suoritteet -kohdan kaikkiin maksuihin esitetään 33–34 prosentin korotuksia. Esimerkiksi muu hakemuksesta annettava päätös maksaisi jatkossa 80 euroa (nykyinen maksu 60 euroa).

Taulukko 5. Muiden lupien kustannusvastaavuuden kehitys

Muut luvat	2024	2025 ennuste	2026 arvio
Tuotot	1 123 844	1 493 000	3 671 000
Erilliskustannukset	3 359 375	3 485 000	4 385 000
Yhteiskustannukset	615 928	578 000	1 210 000
Kustannukset yhteensä	3 975 303	4 063 000	5 595 000
Alijäämä	-2 851 459	-2 570 000	-1 924 000
Kustannusvastaavuus %	28 %	37 %	66 %

Muut maksut

Ei esitetä korotuksia muihin maksuihin.

Asian valmistelu

Asetusehdotus on valmisteltu sisäministeriön poliisiosastolla yhteistyössä Poliisihallituksen kanssa.

Valtiovarainministeriöltä on pyydetty asiassa lausuntoa.

Kyseessä on valtion maksujen vahvistaminen, joiden maksutulot ovat vuositasolla vähintään 5 miljoonan euron määräiset. Tällaiset asiat tulee asioiden käsittelystä raha-asiainvaliokunnassa annetun valtioneuvoston määräyksen (TM0201; 3.1.2002, muut. 15.11.2012) kohdan 2.2.8 mukaan käsitellä valtioneuvoston raha-asiainvaliokunnassa.

Asetusehdotus tullaan tarkastamaan oikeusministeriön laintarkastuksessa.

Voimaantulo

Asetus ehdotetaan tulemaan voimaan 1. päivänä tammikuuta 2026 ja se olisi voimassa 31. päivään joulukuuta 2026 saakka.

Suoritteesta, jota koskeva asia on vireillä tämän asetuksen voimaan tullessa, perittäisiin maksu tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan.

Liitteet

Poliisin suoritteiden maksumuutokset 2026

Poliisin maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma